

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/496/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214205596
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6214205596.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému Q. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. X, XXX XX G., štátny občan SR, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 23497/14, o vymoženie pohľadávky vo výške 366,22 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 10Er/287/2014-11 zo dňa 19. 09. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 10Er/287/2014-11 zo dňa 19. 09. 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č.k. 10Er/287/2014-11 zo dňa 19. 09. 2014 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 10486/08 zo dňa 23. 10. 2008. Okresný súd z listinných dôkazov založených v predmetnom spise a z pripojeného spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 5Er/821/2009 zistil, že oprávnený a povinný dňa 17. 12. 2007 uzavreli Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX. V bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru si zmluvné strany dohodli rozhodcovskú doložku.

Zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania okresný súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy predvídané v ustanoveniach § 52 a nsľ. Občianskeho zákonníka. Prípadnú klauzulu o aplikácii Obchodného zákonníka nepovažoval za žiadnu prekážku na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patria aj ust. § 52 a nasľ., týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

V posudzovanej veci okresný súd konštatoval, že návrh spotrebiteľskej zmluvy, zmluvy o úvere, je v danom prípade pripravený na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy o úvere, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu ako celku.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce doslovnému zneniu ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho

zákonníka, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Uvedené potvrdzuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedených na tunajšom súde, kde exekúcie s totožným oprávneným sú vykonávané na základe exekučného titulu, ktorým sú takmer výlučne rozhodcovské rozsudky.

Okresný súd v danom prípade nemal pochybnosť o tom, že ustanovenie bodu 17 uzavretej zmluvy o úvere je v rozpore so znením ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného ustanovenia, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, okresný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že je vydaný v rozpore so zákonom a preto podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec. Uviedol, že okresný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Podľa jeho názoru okresný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Okresný súd sa v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Konštatoval, že postupom okresného súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Oprávnený ďalej v odvolaní namietal, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže dospel k záveru, že medzi zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva. Uviedol, že oprávnený s povinným uzavreli rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Z uvedeného dôvodu poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. K námietke okresného súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uviedol, že cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci okresný súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného vyjadrenie podané nebolo.

Uznesenie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Zákonný sudca odvolaniu nemienil vyhovieť a vec podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd zo spisu zistil, že dňa 20. 05. 2014 bol u súdneho exekútora vo forme zápisnice spísaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR

10486/08 zo dňa 23. 10. 2008. Z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť, aby žalobcovi (oprávnenému) zaplatil sumu 426,21 Eur (12.840,-- Sk) s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 17. 12. 2007. Rozhodcovský súd si právomoc spor rozhodnúť odvodil od rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. *) Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa ust. § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa ust. § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Z vyššie citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zrejmé, že súd, v súvislosti s rozhodovaním o vydaní poverenia skúma najmä, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či exekučný titul bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania podľa ust. § 103 O.s.p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul, nie sú v rozpore so zákonom vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie, postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh. V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hľadísk uvedených v ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Toto zákonné ustanovenie umožňuje súdu preskúmať aj materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku. Preto je súd povinný v tejto fáze konania prihliadnúť na to, či sú dané dôvody neprípustnosti exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolací súd však z napadnutého uznesenia okresného súdu zistil, že okresný súd v danom prípade na právny spotrebiteľský vzťah vzniknutý medzi oprávneným a povinným neaplikoval ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, preto vznesenú námietku oprávneného v odvolaní o nesprávnej aplikácii tohto ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní považoval za bezpredmetnú.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (17. 12. 2007) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na

druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že je nepochybné, že s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačenom formulári medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto je potrebné na tento právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Tomuto zisteniu bolo potom potrebné podriadiť, ako to správne urobil okresný súd, ďalší procesný postup okresného súdu.

Odvolací súd konštatuje, že do slovenskej legislatívy boli prebraté viaceré smernice Európskej rady a Parlamentu, ktoré upravujú ochranu spotrebiteľa, alebo sa jej priamo či nepriamo dotýkajú. Takouto smernicou je aj smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na ktorú v napadnutom rozhodnutí odkazuje okresný súd. Smernica je v podľa článku 288 Zmluvy o Európskej únii (bývalý článok 249 Zmluvy o založení ES) záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok ktorý sa má dosiahnuť. Smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bola implementovaná do slovenského právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka) a ktorý nadobudol účinnosť 01. 04. 2004.

Úpravu spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku nie je možné považovať za taxatívnu, pričom je možné vychádzať aj z osobitnej právnej úpravy zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch účinnej v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) predovšetkým z ust. § 2 písm. a) a b) definujúcich zmluvné strany.

Podľa ust. § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. V ust. § 53 ods. 3 Občiansky zákonník len príkladmo ustanovuje, ktoré podmienky je možné považovať za neprijateľné. Podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách spôsobujú neplatnosť zmluvy podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pričom tieto podmienky sú aj v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa článku 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 17. 12. 2007, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, obsahuje podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Takouto podmienkou je rozhodcovská doložka, ktorú okresný súd správne vyhodnotil ako neplatnú. V danom prípade rozhodcovská doložka je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, kde v článku 17. si zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanom v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b)

pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci; v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská doložka nie je v zmluve dojednaná individuálne, čo vyplýva aj z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ako súčasti formulárovej zmluvy o úvere. Z uvedeného vyplýva, že takto dojednanou rozhodcovskou doložkou došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Podpisom tejto zmluvy sa spotrebiteľ vopred vzdal práva na účinnú procesnú ochranu, či už z nevedomosti, alebo nemožnosti ovplyvniť obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľnou podmienkou. Takto dojednaná rozhodcovská doložka je podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pričom toto ustanovenie je v súlade so smernicou Rady č. 93/13/EHS o ochrane spotrebiteľov z 05. 04. 1993.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, a preto napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.